



Nej till EMU!

**Sverige
ut ur EU!**

AKTIVITETER VID EU:S TOPPMÖTE I GÖTEBORG



November 2001



INNEHÅLLSFÖRTECKNING

| | |
|--|----|
| Inledning | 2 |
| Nätverket Göteborg 2001 | |
| • Nätverkets bildande | 2 |
| • Plattform | 3 |
| • Maskeringsförbud | 3 |
| • Deltagare | 4 |
| • Organisation | 4 |
| • Ekonomi | 4 |
| Aktiviteter | |
| • Seminarium 15 juni | 5 |
| • Bilkaravan | 7 |
| • Demonstration | 8 |
| • Seminarium 16 juni | 13 |
| • Artistgala | 14 |
| • Informationsstuga | 14 |
| • Hemsida | 15 |
| • Material | 15 |
| • Logi | 15 |
| Samarbete och dialog | |
| • Göteborgs kommun | 16 |
| • Polisen | 16 |
| • Regeringen | 17 |
| • Andra nätverk och organisationer | 18 |
| Media | 19 |
| Sammanfattande utvärdering ... | 19 |

Inledning

Den 1 januari 2001 övertog Sverige ordförandeskapet i Europeiska Unionen. Under sex månader skulle 72 EU-möten arrangeras på olika orter i landet varav tolv var ministerrådsmöten. Till det avslutande topp-mötet i Göteborg beräknades samtliga EU:s regeringschefer samt 1500 deltagare och ca 2000 journalister komma.

Regeringens satsningar var mycket omfattande och man hade en förhoppning om att man skulle kunna vända den negativa svenska EU-opinionen genom att sprida mötena över hela Sverige.

I Göteborg arrangerades en mängd olika aktiviteter av olika nätverk och organisationer. I denna skrift redovisas aktiviteter som Nätverket Göteborg 2001 genomförde i anslutning till EU:s toppmöte 15-16 juni 2001.

Nätverket Göteborg 2001

Hösten 1999 tog Folkrörelsen Nej till EU:s styrelse upp frågan om hur man skulle agera för att manifesteras den folkliga opinionen mot EU under det svenska ordförandeskapet. Ett ”utskott 2001” bildades för att förbereda detta arbete och för att aktivera EU-motståndet i hela landet och främst på de orter, där EU-möten skulle hållas.

Nätverkets bildande

Under våren 2000 arrangerade ”utskott 2001” möten i Göteborg för att planera och samordna aktiviteterna i ett nätverk. Inbjudan att delta skickades till ett 30-tal EU- och EMU-kritiska organisationer. De som hörsammade inbjudan var främst lokala organisationer, som var inriktade på ett konkret samarbete inför toppmötet i juni 2001 för att på bästa sätt nå ut med EU-kritiken. Samarbetet döptes till ”Nätverket Göteborg 2001” och fick funktionen av ett lokalt nätverk. Riksorganisationerna tog ett övergripande ansvar för aktiviteter i hela landet under ordförandeskapet och lokaliseringarna ansvarade för sina respektive orter.





Plattform

Vid möte den 7 juni 2000 antogs följande plattform:

Nätverket Göteborg 2001 består av demokratiska, icke rasistiska organisationer och enskilda som är motståndare till svenskt medlemskap i EU och EMU. Syftet är att påvisa och tydliggöra den folkliga opinionen mot det odemokratiska och toppstyrda EU genom att planera, samordna och genomföra manifestationer och andra aktiviteter under EU:s regeringschefers toppmöte i Göteborg den 13-16 juni 2001.

Till detta fogades några internt gällande arbetsformer.

Göteborgs LS av SAC - Syndikalisterna, Miljöförbundet Jordens Vänner och Västsvenska Fältbiologerna ställde sig inte bakom plattformen. De lämnade därför Nätverket Göteborg 2001 och bildade i oktober Göteborgsaktionen 2001.

Maskeringsförbud

Nätverket beslöt enhälligt att förbjuda maskerade demonstranter och rasistiska organisationer att delta i den planerade demonstrationen och att detta skulle framgå på flygblad och affischer. Bakgrunden var att vi fick kännedom om att den våldsbenägna anarkistorganisationen AFA, "Antifascistisk aktion" ingick i det andra nätverket Göteborgsaktionen 2001. På dess hemsida fanns en länk till AFA, där det öppet uppmanades till sabotage och våldsaktioner i Göteborg under toppmötet. Europeiska deltagare fick också tips om hur de skulle undvika problem vid gränserna samt tips om "den rika tillgången på gatsten i Göteborg". Detta "svarta block" uppträder maskerade och deras våldsaktioner är väl kända från andra demonstrationer runt om i Europa.

Nätverket tog bestämt avstånd från våld och skadegörelse vid politiska demonstrationer. Demokrati och våld går inte ihop - våldet skadar den politiska manifestationen. Demokrati kräver också respekt för lagen.



Deltagare

Följande lokala organisationer ställde sig från början bakom Nätverkets plattform:

Centernej till EU, Folkrörelsen Nej till EU, Kommunistiska partiet Marxist-Leninsterna (KPML®), Miljöpartiet, Proletären FF, Revolutionär Kommunistisk Ungdom (RKU), Socialdemokratiska EU-kritiker, Socialistiska Partiet, Vänsterpartiet.

Efter hand anslöt sig även följande organisationer:

Emmaus Björkå, Enhetsinitiativet, Folket i Bild/Kulturfront, Folkkampanjen Sverige ut ur EU, Grön Ungdom, Hamnarbetareförbundet avd. 4, Icke-våldsnätverket, SSU-klubbar, Svenska Fredskommittén, Svenska Kvinnors Vänsterförbund, Sveriges Kommunistiska Parti, Sveriges Småbrukare, Transportarbetareförbundet avd. 3, Unga mot EU, Ung Vänster.

Dessutom deltog Nei til EU från Norge, Folkebevaegelsen mod EU och Junibevaegelsen, båda från Danmark.

Organisation

Nätverket kom snabbt igång med arbetet och ett arbetsutskott bildades. Arbetsgrupper organiserades som ansvarade för olika aktiviteter såsom demonstrationen, seminarier, information, artistgala, lokal- och logi-bokningar, bilkaravan. En presstalesman och en ekonomiansvarig utsågs liksom en demonstrationsledning på tre personer.

Ekonomi

Nätverkets aktiviteter finansierades genom bidrag från vissa organisationer; Folkrörelsen Nej till EU (21 000), Miljöpartiet (14 700), Emmaus Björkå (10 000), Sprängkullen (8 000), Socialistiska Partiet (2 000), Vänsterpartiet (2 000). Dessutom beviljade regeringen den 12 juni 75 000 kronor för seminarieverksamhet och därtill hörande informationsinsatser. Insamling i anslutning till demonstrationen gav 2 694 kronor.

De sammanlagda anslagen användes för affischer, flygblad, annonser, västar till demonstrationsvakter, bilkaravan, artistgala, lokalhyror, resebidrag och logi för talare. Några organisationer ställde därutöver upp med bidrag i andra former t ex lån av informationsstuga och subventionering av tryckkostnader.



Aktiviteter

Nätverkets aktiviteter var framför allt koncentrerade till fredagen den 15 juni. Folket Hus vid Järntorget var utgångspunkt för de olika aktiviteterna. Där finns också Folkrorelsen Nej till EU:s kansli, som fungerade som ett nav i planeringen. Nätverket förfogade över A- och B-salen. I A-salen arrangerades ett seminarium med en rad föreläsningar. B-salen användes som café. Mellan salarna fanns bokbord och en form av informationscentral. Demonstrationen utgick från Järntorget.

Seminarium med föreläsningar 15 juni

En rad föreläsningar arrangerades på de teman, som var ledande i demonstrationen. Ingela Mårtensson var moderator.

Program:

- 13.00-13.45 **EMU** – Sören Wibe och Eva Rudström, Folkrorelsen Nej till EU
- 14.00-14.45 **Schengen** – Per Gahrton, Miljöpartiet och Drude Dalerup, Junibevaegelsen
- 15.00-15.30 **Nicetraktatet** - Anthony Coughlan, Irland och Ole Krarup, Folkevaegelsen mod EU, Danmark
- 15.30-16.00 **Militariseringen i EU** – Jonas Sjöstedt, Vänsterpartiet och Ole Krarup, Folkebevaegelsen mod EU, Danmark
- 16.15-17.30 **Vart är EU på väg?** Jens-Peter Bonde, Junibevaegelsen, Danmark, Jan Myrdal, Folket i Bild/Kulturfront

Sören Wibe poängterade det anmärkningsvärda och unika i att EU har bindande traktat (jämförbart med grundlag) för vilken ekonomisk politik som ska föras, d v s marknadsekonomi. Han ansåg också att det finns stor möjlighet att en folkomröstning om EMU resulterar i ett nej inte minst på grund av att danskarna röstat nej.

Eva Rudström tog upp frågan om hur EU:s krav på den ekonomiska politiken bidragit till nedskärningar inom offentlig sektor.

Per Gahrton beskrev Schengensamarbetet som flyktingfientligt. Dessutom medför det att den nordiska passunionen i praktiken har upphört.

Drude Dahlerup redogjorde för de danska erfarenheterna av Schengen. Trots vissa undantag så märks ingen skillnad i förhållande till övriga Schengenländer.

Jonas Sjöstedt och Ole Krarup diskuterade den nya insatsstyrkan, som EU beslutat om. EU medverkar till en militarisering av Europa och kan knappast kallas fredsprojekt. Jens-Peter Bonde talade om konsekvenserna av Nice-traktatet, som ytterst handlar om maktrelationerna i EU. De stora länder ökar sin makt i relation till de små staterna.

Anthony Coughlan redogjorde för Irlands folkomröstning. Det handlade inte om att irländarna är emot en utvidgning av EU utan snarare emot den föreslagna omfördelningen av makt och EU:s militarisering. I debatten framfördes stark kritik mot det odemokratiska sätt som resultatet av folkomröstningen på Irland hanteras av EU. Man måste dra slutsatsen att folkens röster bara betyder något om de röstar som makten vill att de ska rösta.

Jan Myrdal lade ett intressant historiskt perspektiv på utvecklingen i Europa. Han talade också på Götaplatsen i likhet med Sören Wibe och Anthony Coughlan.



Olle Krarup Anthony Coughlan, Ingela Mårtensson Jonas Sjöstedt
Foto:Proletären

Seminarieriet, som var mycket välbesökt, gav möjligheter för publiken att göra egna kommentarer och ställa frågor.

Ett uttalande antogs riktat till Europeiska Rådet med krav på att respektera det irländska folkets nej till godkännande av Nicetraktatet. Uttalandet antogs senare på kvällen vid demonstrationens avslutande möte.

Respektera den irländska folkomröstningens resultat!

Vi, deltagare i demonstrationen den 15 juni, kräver att Europeiska Rådet respekterar utslaget i den irländska folkomröstningen.

Vi upprörs över det förakt för demokratiska värden, som EUs utrikesministrar visat då de samfällt förklarat att förslaget till fördrag ska drivas igenom utan förändringar.

En ändring av EUs fördrag kräver enhällighet och godkännande av alla länder i enlighet med deras demokratiska system. Irlands väljare röstade nej till Nice-fördraget. Om demokratiska spelregler följs, så har därmed förslaget fallit.

Vi kräver av toppmötet att man visar respekt för omröstningsresultatet och tolkar ett avvisande av vårt krav som att Rådet ställer sig över folkens vilja och grundläggande demokratiska värden.

Vi anser även att Europeiska Rådet ska rekommendera alla medlemsstater att hålla beslutande folkomröstningar om alla nya fördrag som ska ingås.

Bilkaravan

Bengt Vårmyr tog initiativ till en bilkaravan, som under fredagen skulle åka runt i stan med nedslag på vissa platser, där olika scener från EU skulle spelas upp. Från början planerades den bestå av ett flertal bilar men i slutändan blev det tre: en förbil, en lastbil med kapell dekorerat med Robert Nybergs EU-kritiska teckningar och en sk diplomatbil med "höga EU-representanter".

Dahlströms torg blev första stoppet för teatersällskapet, därefter Majorna och Hisingen. Karavanen nåddes av rapporter om oroligheter i centrum och valde att åka till Selma Lagerlöfs torg och därefter åter till Järntorget. På grund av våldsamheterna i stan ställdes övriga planerade turer in.

Demonstration 15 juni

Fredagen den 15 juni genomfördes den hittills största demonstrationen mot EU någonsin i Sverige. Demonstration samlade 16 000 personer. Demonstrationens huvudparoller var:



Demonstrationen genomfördes under mycket speciella förhållanden:

- EU:s ministermöte pågick i Svenska Mässan under mycket sträng bevakning.
- Den största mobiliseringen av poliser under modern tid i Sverige ägde rum.
- Provokationer från det så kallade "svarta blocket" befarades.
- "Reclaim the City" hade kallat till möte på Avenyn klockan 20.00 fredag kväll – just då vår demonstration skulle passera där.

I organiserandet av demonstrationen fick Nätverket förhålla sig till denna situation, för att nå sitt mål att mobilisera den stora svenska opinionen mot EU och för ett utträde ur unionen.

Stor vikt fästes vid att organisera en fredlig och värdig demonstration. Mycket arbete lades därför ned på att organisera en bra vakthållning med sammanlagt 150 demonstrationsvakter.

I strålande sol skedde samlingen på Olof Palmes Plats, Järntorget, klockan 18.00. På en scen framför Folkets Hus förekom underhållning, allsång, hälsningar och appeller under ledning av Ingeborg Gillner. Stämningen var på topp. Bl a talade ordförande för Sveriges Småbrukare Åke Karlsson och nordiska EU-motståndare. Därefter uppställdes demonstrationståget vid Järntorgsgatan och Landsvägsgatan med sidogator.

Demonstrationen var indelad i sju temablock:

1. Sverige ut ur EU
2. Nej till EMU
3. Nej till Schengensamarbetet
4. Nej till militariseringen i EU
5. Norska EU-motståndare
6. Danska EU-motståndare
7. Fackligt block

Ordningsvakter och informatörer organiserade uppställningen och svarade för sambanden mellan de olika blocken under själva marschen. De hade till uppgift att verka för att ordning och säkerhet rådde under demonstrationen. Varken rasistiska organisationer eller maskerade demonstranter tilläts delta. Varje organisation deltog i samarbetet i den utsträckning den fann lämpligt. Deltagande organisationer kunde driva kampanjer som var särskilt angelägna för dem.



Avmarsch skedde kl.19.30 och tåget gick via Allégatan, Sprängkullsgatan, Vasagatan och Kungssportsavenyn till Göteborgs traditionella mötesplats, Götaplatsen, där det avslutande mötet började 20.30 och slutade 22.00. Då fanns det upp mot 20 000 personer närvarande som lyssnade till Anthony Coughlan, Per Gahrton, Gudrun Schyman, Hans Lindqvist, Jan Myrdal, Sören Wibe, Anders Carlsson och Anton Flink. Därutöver deltog musikgrupper och artister i själva tåget samt vid avslutningen på Götaplatsen.

Under det avslutande mötet fick vi besked från polisen att våldsamheter brutit ut på Vasaplatsen och att Vasagatan stängts av. Vid mötets slut meddelade



Ett förslag till resolution lästes upp av Elin Hörbäck från Ung Vänster och den antogs av mötesdeltagarna

Sverige ut ur EU!

Europeiska Unionen håller snabbt på att utvecklas till ett Europas förenta stater med egen armé, egen valuta, egna gränser och egen polis. Allt fler frågor avgörs med majoritets-beslut i EU och därmed tvingas nationella parlament att införa nya lagar. Makt övergår från folkvalda till EU-byråkrater. Små stater får allt mindre att säga till om i EU.

Före folkomröstningen 1994 lovade regeringen att vi skulle kunna behålla vår neutralitet, välfärd, alkohollagstiftning, mm. Men så blev det inte. För att Sverige ska kunna vara ett självständigt land måste vi lämna Europeiska Unionen. Vi säger nej till EU men ja till ett Europa där självständiga stater samarbetar för gemensamma lösningar. Det är dags med en ny folkomröstning om hela medlemskapet!

Nej till EMU!

Ekonomiska Monetära Unionen, EMU, är ett politiskt projekt, som banar vägen för en europeisk superstat.

EMU bidrar till arbetslöshet och innebär fortsatt nedrustning av den offentliga sektorn. EMU står i direkt motsättning till löftena att satsa på vård, skola och omsorg.

EMU kräver flexibla löner och flexibel arbetskraft. De anställda ska vara beredda att godta lönesänkningar och flytta till de länder och regioner där det finns jobb.

EMU innebär inget skydd mot kapitalets globalisering. Tvärtom kräver EMU att alla hinder för valutaspekulation ska avlägsnas.

EMU urholkar demokratin då den innebär en tvångströja på vår ekonomiska politik. Med hot om böter tvingas vi anpassa oss till EU-bestämmelser.

Samma kretsar som en gång förde oss in i EU propagerar nu för att Sverige ska in i EMU. De backas upp av EU-kommissionen och hundratals miljoner kronor från det privata näringslivet. Men en klar majoritet av svenska folket är emot EMU. Frågan om ett svenskt inträde i EU:s valutaunion måste beslutas av medborgarna i en demokratiskt genomförd folkomröstning!

Nej till Schengensamarbetet!

"Fästning Europa" håller på att realiseras med hårda yttre gränskontroller. Det blir allt svårare för asylsökande att ta sig fram till EU:s gräns för att få sin sak prövad. Asylpolitiken urholkas bl a genom bestämmelser om vittgående krav på visum och transportöransvar. Hänsynslös människohandel är en följd av detta.

För att hindra "oönskade människor" att komma in i EU så utökas polissamarbetet. Ett gigantiskt datasystem har upprättats (Schengen Information System, SIS) som alla inresande kan kontrolleras mot. Hela systemet bygger på en rättsosäkerhet, när människor som inte begått kriminella handlingar kan misstänkas och registreras.

Den nordiska passunionen är i realiteten försvunnen. Schengen-samarbetet ställer krav på registrering av alla gäster på hotell, vandrarhem, campingplatser och småbåtshamnar. Medborgarskap ska bevisas genom en officiell identitetshandling. Svenskar måste numera ta med sig passet när de reser i Norden. I stället för rätten att röra sig fritt i Schengenområdet kommer medborgarna att utsättas för mer kontroll.



Nej till militariseringen av EU!

En militariserad europeisk supermakt håller på att byggas upp genom en EU-armé och en samordnad europeisk vapenindustri.

Sverige har lovat att ställa upp med 1 900 man samt pansarvagnar, u-båt, JAS-plan, mm.

Regeringen försöker vilseleda medborgarna genom att göra gällande att det handlar om krishantering, som Sverige traditionellt deltagit i genom att medverka i FN:s fredsbevarande insatser. Den militära styrka som EU nu håller på att bygga upp är något helt annat. Nu handlar det även om "fredsframtvängande insatser" med militära insatsstyrkor.

Unionen har infört en gemensam utrikes- och försvarspolitik. Nu utvecklas också en gemensam vapenpolitik. Vissa medlemsstater är bland de största producenterna och exportörerna av vapen. Svensk vapenindustri deltar i detta samarbete.

EU är inget fredsprojekt. EU är på väg att utvecklas till en superstat, som har ambitionen att konkurrera med supermakten USA. EU ska kunna agera militärt för att bevaka egna intressen i världen.

Vi säger

- NEJ till EMU och JA till att i val bestämma vår ekonomiska politik!*
- NEJ till Schengensamarbetet och JA till en human flyktingpolitik och internationell solidaritet!*
- NEJ till militariseringen av EU och JA till fredliga lösningar på konflikter och JA till Sverige som självständig röst i världen!*
- SVERIGE UT UR EU!*

Resolutionen och uttalandet om Irlands nej till Nicetraktatet överlämnades vid ett möte med vice statsminister Lena Hjelm-Wallén på lördag morgon.

En av deltagarna Susane voss Halldin beskrev demonstrationen på följande sätt i Kritiska EU-fakta Nr 70:

DEMONSTRATIONEN I Göteborg den 15 juni drog 16.000 människor för kravet Sverige ut ur EU. Ett tydligt bevis på svenskarnas motstånd mot unionen.

Redan vid samlingen på Järntorget kändes feststämningen. Folk fortsatte att strömma till. Det tog aldrig slut Vi visste ju att opinionen är mot EU och vi hade drömt om att det verkligen skulle visa sig i Göteborg, men det här hade i alla fall jag inte föreställt mig. Glada människor. Beslutsamma människor. Människor i alla åldrar, med olika bakgrund, naturligtvis många göteborgare men också tillresta från hela landet och även från våra grannländer.

Kampglädje präglade manifestationen. Kampglädje har ingenting med stenkastning att göra, det är glädjen att gå ut och visa EU-förespråkarna att vi finns och visa alla andra EU-motståndare att vi är många som tycker illa om EU. Att om vi vill ha en förändring, så måste vi kämpa tillsammans.

Talen duggade tätt, vi fick höra engagerade representanter från många av deltagandeorganisationer. Sigbjørn Gelsvik, ordförande i norska Nei til EU steg fram som förste talare under samlingen inför demonstrationen, tog upp "det irländska Nej-et" och sammanfattade EU-ledarnas uppfattning om vad en folk omröstning är värd så här:



– Du ska rösta rätt och om du röstar fel, får du rösta om igen. Och han tog upp att EU nu är på dagordningen i Norge igen. Trots att norrmännen har röstat nej så har inte den norska makteliten ändrat sig.

DÄREFTER VAR DET dags för småbrukaren Åke Karlson att äntra scenen. Han gladdde sig över att vi visar vårt motstånd mot EU, för som han sa: – Det duger inte att sitta hemma och tjura för då är det andra som sätter dagordningen. Han kritiserade EU:s jordbrukspolitik med industrialiseringen av jordbruket som bland annat redan medfört ökad spridning av sjukdomar bland djur och människor, miljöförstöring och förgiftad mat.

Efter häftig rapp, från en ung tjej, med bitande kritik mot följderna av EU-politiken, var det köpenhamnaren Jörgen Petersens tur att hälsa demonstranterna. Han nöjde sig inte med det, utan hälsade oss också välkomna till Köpenhamn i december 2002 när det planeras demonstrationer mot EU, med anledning av att Danmark då kommer att vara ordförandeland.

– Vi måste stärka den internationella solidariteten, sa Jörgen Petersen. Medan Spartacus-kören med Mats och Spingo sjöng och fick sjunga *Power to the People* i repris, så tog vi två steg bakåt (så där ungefär) för att sedan i hyfsat snygga led kunna ta många steg framåt i vår manifestation från Järntorget till Götaplatsen. Att vara del av ett demonstrationståg, som var så långt att man varken såg någon början eller något slut, även om man gick i första avdelningen, det är en härlig känsla. Och som vi promenerade genom staden var det i stort sett idel glada miner på åskådarna längs med promenadstråket. Åtskilliga var också de som slöt upp i leden under vägen.

FÖR DE SOM KOM först till slutstationen Götaplatsen, måste det ha varit en fantastisk syn att stå uppe på trappan framför Konstmuseet och se hur demonstrationståget böljade fram längs Avenyn. Hur det liksom aldrig tog slut. Folk fortsatte att välla in på Götaplatsen långt efter det att talen hade börjat. Totalt uppemot 20 000!

Här bjöds det på tal för alla smakriktningar. Omedelbart efter att irländaren Antony Coughlan hade talat antogs den första resolutionen, som passande krävde respekt för den irländska folkomröstningen.

Sören Wibe, vice ordförande i Folkrörelsen Nej till EU och ordförande i Socialdemokratiska EU-kritiker, citerade Berthold Brecht: ”Stora män skriver pakter. Lille man, skriv ditt testamente.” Han visade att EU är en elitstyrd stormakt och storföretagens favoritprojekt och sade:

– Vårt nej till EU är ett ja till världen, till solidaritet och rättvisa.

Sedan följde vänsterpartiets Gudrun Schyman.

– Framtidsdebatten finns här idag och det är vi som bär fram den, påpekade hon och gladdes åt att så många hade vågat trotsa våldet.

PER GAHRTON, EU-parlamentariker för miljöpartiet, uppehöll sig också mycket vid de våldsamheter som inträffat i Göteborg både tidigare under fredagen och under dagen före. Han såg det som att demonstranter och poliser är kuggar i ett större spel, där det är andra som drar i trådarna. Man kan inte bara skylla på de som utför hantverket, sa han, de verkligt skyldiga sitter högre upp.

Vi vill inte ha någon union i uniform, vi vill inte ha någon union alls!

Så sa Hans Lindkvist från Centernej i sitt tal; och med tanke på diskussionerna om Enskilda staters inflytande inom EU uttryckte han sig så här:

Medinflytande är inte detsamma som att flyta med, bara döda fiskar flyter med strömmen!



– Den förbjudna staden vid Svenska Mässan, så kallade KPML(r):s ordförande Anders Carlsson det avspärrade område där EU-toppmötet i Göteborg ägde rum. I motsats till det, utropade han Götaplatsen som EU-fri zon, som ett befriat område. EU-makten demonstrerar sitt folkförakt. Men vi vägrar att acceptera att EU är vårt öde, det är en hållning för masochister. Vi skall visa respekt för folkviljan, inte för makten, sa Anders Carlsson vidare och avslutade med en maning till fortsatt kamp efter denna dag: – Tillsammans är vi starka!

Till kamp manade även Anton Flinc från Transports förbundsstyrelse. Han gladdes över för att USA:s president Bush hade lämnat landet.

– Men det finns fler terrorister därinne, sa han och pekade mot Svenska Mässan och EU-toppmötet, ut med dem!

– Vi vill inte ha deras korruption och deras bordeller. Vi vill ha jämlikhet och feminism. Vi vill kunna äta utan att bli sjuka. Vi vill inte ha deras NATO och bomber och granater från USA. Vi vill inte ha deras förbannade EMU, dundrade Anton Flink och avslutade med orden:

– Vi ses på barrikaderna mot EU och EMU!

SIST UT SOM TALARE var Jan Myrdal. Han nämnde att många av oss är kritiska mot statskicket, vi har en formell demokrati. Men det är ingen formalitet, utan det är viktigt att bevara det som erövrats av folkstyret.

Vidare hävdade han att vi bör skapa största möjliga enhet för kravet att Sverige måste lämna EU. Försvaret av Sveriges nationella självständighet, det är inte chauvinism; däremot talade han om Euro-chauvinism, om rasist-Schengen och om Festung Europa. Jan Myrdal avslutade sitt tal med förhoppningen att vi skall lyckas omvandla den negativa EU-opinionen till politik.

Som avslutning på manifestationen antogs en resolution att överlämnas till vice statsminister Lena Hjelm Wallén.

Seminarium den 16 juni

På lördagen arrangerades ett seminarium på temat "För ett rött Europa", vars syfte var att lyfta fram de socialistiska perspektiven på kampen mot EU.

Tomas Johansson, Socialistiska partiet, inledde genom att belysa de nära sambanden mellan stora västeuropeiska företag och utvecklingen från EG:s tullunion till en gryende västeuropeisk stormakt. Det starka motståndet mot EU i Sverige och övriga Norden förklarades ha sin grund i försvaret av välfärdssamhället.

Huvudtalare var den franske EU-parlamentarikern Alain Krivine. Han beskrev hur motståndet och kritiken mot EU och dess nyliberalt influerade politik ser ut i de olika medlemsstaterna. I flera länder finns politiska rörelser som exempelvis Attac, som på kort tid vuxit till en stark politisk kraft i Frankrike, och som på olika områden kritiserar de nyliberala inslagen i EU:s politik. I andra länder finns det socialistiska organisationer med EU-motståndet som grund, men som samtidigt tar avstånd från det EU-motstånd där nationalismen frodas.

Artistgala

Nätverkets aktiviteter avslutades med en artistgala på Vågen, Folkets Hus, lördagskvällen den 16 juni. Tyvärr saboterades galan delvis genom att polisen spärrade av Järntorget en timme före inläppning så att ett 50-tal personer hade samlats på torget i en sittdemonstration mot polisvåldet. Ett rykte hade spridits att den skottskadade demonstranten Hannes Westberg hade avlidit (detta rykte visade sig vara osant som väl var). Polisen sade sig söka efter en beväpnad tysk aktivist som hotat döda en polis som hämnd.

Polisen spärrade av en stor del av Järntorgskvarteren inklusive alla in-gångar till Vågen och Folkets Hus. Ingen släpptes vare sig in eller ut. Det var länge ovisst om galan skulle kunna genomföras men så småningom upplöstes demonstrationen och den stora polisstyrkan lämnade Järntorget.

En timme försenat kunde publiken släppas in och artistgalan starta men en del hade tröttnat på en ovisst väntan och andra som varit på väg till Folkets hus kom inte fram på grund av avspärningarna runt Järntorget och vände om.

De ca 300 personer som trots allt kunnat ta sig till Vågen fick uppleva en trevlig kväll med fina insatser av Mikael Wiehe, Mats & Spingo, Bruno Bran, Lasse Franck, Camouflage Chameleons, Margareta Abrahamsson, Gelé Royal, Definitions och som avslutning Svartvitt Allstars. Här fanns något för alla smakriktningar och vi beklagar dem som inte lyckades ta sig dit.



Informationsstuga

I november 2000 lämnades en ansökan in om tillstånd för en informationsstuga i Brunnsparken. Vi fick inget tillstånd där utan föreslogs i stället Kungssportsplatsen. Då hade säkerhetspolisen och byggnadsnämnden synpunkter på tillståndet och sa nej. Den 10 maj fick vi trots allt tillstånd av polisen för att sätta upp en informationsstuga på Kungssportsplatsen.

Vänsterpartiet lånade ut en av sina valstugor och stod även för uppställningen. Efter några dagars försening kunde stugan tas i bruk den 8 juni. Tanken var att den skulle bemannas av nätverkets organisationer. Tyvärr fungerade inte vakthållningen enligt uppgjort schema och stugan stod obemannad vissa pass. När den var öppen så fungerade den dock mycket väl och gav möjligheter att dela ut informationsmaterial m m. Flera appellmöten hölls.

Hemsida

Nätverket hade en egen hemsida kopplad till Nej till EU:s (www.nejtill.eu.se/15juni). Den besöktes flitigt av framförallt aktivister och journalister.

Material

Affischer och flygblad trycktes i två upplagor. På den första upplagan kunde vi inte ange tid och plats för demonstrationen eftersom polistillstånd saknades vid det tillfället. Vi ansåg ändå att det var viktigt att tillkännage att vi skulle demonstrera den 15 juni bakom kraven ”Sverige ut ur EU” och ”Nej till EMU”.

Den andra upplagan gav vi ut när polistillståndet var klart. På denna affisch informerades också om att vi inte accepterade maskerade demonstranter. Sammanlagt gav vi ut 100 000 flygblad och affischer. Speciella T-shirts och knappar hade tryckts upp och såldes av Nätverket.



Logi

Göteborgs kommun ställde skolor till förfogande till självkostnadspris. De olika nätverken fick sig tilldelade utvalda skolor. Nätverket Göteborg 2001 ansvarade för Kungsladugårdsskolan och Nordhemsskolan. Det var framför allt nordiska EU-motståndare som bodde där. För övrigt lämnade Nätverket information om billiga rum men åtog sig inte att boka rum för enskilda tillresta demonstranter.

För att kunna erbjuda bl a föreläsare och gäster logi förhandsbokades 95 platser på Stigbergslidens Vandrarhem. Den största gruppen tillhörde Alternativ till EU i Finland. Anmälningavgiften (9 500 kronor) förskottades av Miljöpartiet. De ekonomiska villkor, som tillämpades av alla vandrarhem p g a den stora efterfrågan på rum i Göteborg dessa dagar gjorde att vi inte kunde förhandsboka fler platser. Samarbetet med vandrarhemmet fungerade mycket bra.



Samarbete och dialog

Göteborgs kommun

Kommunstyrelsens ordförande Göran Johansson tog initiativ till regelbundna träffar med polisen och de nätverk/organisationer som planerade aktiviteter under toppmötesdagarna. Mötena hölls i universitetets lokaler, Centrum för Freds- och utvecklingsforskning, Brogatan 4, som verkade vara ett informellt kansli för Attac. Förutom Göran Johansson deltog Leif Nilsson evenemangschef Göteborg & Co, polisen bl a insatschefen Håkan Jaldung, företrädare för statsrådsberedningen, Attac, Göteborgsaktionen, Nätverket Göteborg 2001 och Fritt Forum.

De ämnen som berördes var ordningen vid demonstrationerna, polisens roll, kontakter med demonstrationsgrupper, boende i skolor, upplysning och information. Bl a tog Göteborgs Stad fram en karta för information för tillresande med uppgifter om skolor och kommunikation.

Trafik och parkeringsfrågor ventilerades, samt möjligheter att åka förmånligt på spårvagnar och bussar under demonstrationsdagarna.

Göteborgs Stad bidrog med kostnaderna för högtalaranläggning vid demonstrationerna bl a på Götaplatsen. Lagerhuset, Heurlins plats 1, ställdes även till förfogande för demonstrationsledningarna. Vårt nätverk utnyttjade inte detta erbjudande då vi redan hade kansli etablerat i Nej till EU:s lokaler.

Planering och diskussioner fördes även om formerna för den sk dialogen med regeringen i Universitets aula den 13 juni.

Polisen

Nätverket träffade representanter för polisen och diskuterade de olika arrangemangen – framför allt demonstrationen. Nätverket hade ett mycket gott samarbete med den polisgrupp på sex personer, som fungerade som sambandsgrupp mellan demonstrationsansvariga och polisen.

Dessutom hade nätverket kontakt med polisen genom de möten som kommunen arrangerade på måndagarna på Brogatan.



Regeringen

På ett tidigt stadium skrev Nätverket till vice statsministern Lena Hjelm-Wallén och föreslog ett möte med regeringsföreträdare i syfte att presentera Nätverkets syn på EU. Statsrådsberedningen tog så småningom kontakt och meddelade att statsministern ville ha ”dialog” med de organisationer/nätverk som skulle arrangera demonstrationer under toppmötet.

När det stod klart att regeringen ville utnyttja dialogen som en del i propagandan för EU-toppmötet blev vi mer avvaktande till hela idén. Vi hade fördragit att ha ett möte med regeringsföreträdare under mindre spektakulära former. Göteborgsaktionen och Attac lade ner betydligt mer engagemang i förberedelserna av dialogen, och beslutade i princip de teman som skulle tas upp. De hade även synpunkter på vilka som skulle representera vårt nätverk.

Mötet ägde rum i universitetets aula onsdagen den 13 juni mellan klockan 17.00 och 20.00. Fullmäktiges ordförande Jörgen Linder och Hans Abrahamsson, Attac höll i mötet. Från regeringens sida deltog Göran Persson, Lena Hjelm-Wallén, Kjell Larsson och Leif Padgrotsky. Från Nätverket Göteborg 2001 framförde Ingela Mårtensson synpunkter på EU:s militarisering och Jan Strömqvist talade för Sverige ut ur EU. I övrigt talade representanter från Attac om världshandel och WTO och från Göteborgsaktionen om en rättvis fördelning av jordens resurser, EMU, Schengen och flyktingpolitiken.

Aulan var fullsatt och säkerhetsrutinerna rigorösa. Många intresserade fick inte plats - endast de som försett sig i förväg med biljetter från nätverksorganisationerna.

Alla talare fick inleda i 5 minuter. Regeringsmedlemmarna bemötte inläggen, varpå en replikrunda följde. Det blev knappast tal om någon livlig debatt. Kritiken mot globaliseringen, EU och militariseringen framfördes men de frågor som ställdes fick knappast några svar av ministrarna. Frågan om hur EU skulle hantera det irländska folkets nej till Nice-fördraget besvarades inte heller.

Något större propagandanummer blev det inte för regeringen och ”dialogen” refererades i begränsad utsträckning i media.



Andra nätverk och organisationer

Nordiska EU-kritiska organisationer

I början av året 2001 bjöd Nätverket in nordiska EU-kritiska organisationer (Folkebevaegelsen mod EU, Danmark; Junibevaegelsen, Danmark; Nei til EU, Norge och Alternativ till EU, Finland) till ett arbetsmöte. Alla utom den finska organisationen deltog i förberedelserna genom detta möte och ytterligare ett samt kontakter via telefon och mail. Seminariet på fredagen var också präglad av det nordiska samarbetet, där flera nordiska EU-parlamentariker deltog. I demonstrationen fanns ett särskilt danskt och norskt block.

Göteborgsaktionen och Attac

Nätverket var representerat vid det möte hösten 2000, då Göteborgsaktionen bildades. På grund av olika politiska uppfattningar kunde flera av organisationerna, bl a Nej till EU inte ställa sig bakom den plattform som Göteborgsaktionen antog, då den varken tog avstånd från ett federalt Europa eller EMU. Göteborgsaktionen tillät dessutom ett svart maskerat block att delta i deras demonstration.

Vi hade dock kontinuerlig kontakt mellan ledningarna i de båda nätverken och Attac. De gemensamma frågorna var planeringen av dialogen med regeringen, presscentrum, logi och ekonomiska bidrag.

Nätverket Göteborg 2001 var inte speciellt intresserat av ett gemensamt presscentrum inne på toppmötet. Det sätt som den sk dialogen utformades på gjorde att det inte heller fanns något större engagemang från nätverkets sida att delta. Det uppfattades snarare som ett försök från regeringens sida att legitimera toppmötet genom att visa på den dialog man hade med demonstranterna.

Vissa organisationer var medlemmar såväl i vårt nätverk som i Göteborgsaktionen; Emmaus Björkå, Miljöpartiet, Grön Ungdom Sveriges Kommunistiska Parti, Socialistiska Partiet, Ung Vänster och Vänsterpartiet.

Fritt Forum

Fritt Forum bildades i slutet av 2000 genom att anslag beviljades från kommunen. Eftersom Nätverket redan bokat lokaler i Folkets Hus och planerade sina aktiviteter därifrån så förlades inga arrangemang på Fritt Forums område. Nätverket hade dock vissa kontakter med Fritt Forum för ömsesidig information.



Media

Nätverket kallade till några presskonferenser, bl a då beskedet om polis-tillstånd för demonstrationen dröjde. Det fick ganska god uppmärksamhet. När informationsstugan öppnades inbjöd vi också pressen, men det lockade inte lika många. Nätverket presenterades i en rad intervjuer i bl a Aftonbladet och Sydsvenska Dagbladet. Många journalister ringde också till kansliet och ställde frågor.

Sammanfattande utvärdering

Största manifestationen mot EU i Sverige någonsin!

Den största segern för nätverket var den fantastiska demonstrationen fredagen den 15 juni mot EU. Huvudparollerna Sverige ut ur EU och EMU samlade 16 000 personer – den största demonstrationen någonsin i Sverige mot EU. Vi hade räknat med minst 7 000 personer och i bästa fall över 10 000. Men i verkligheten blev det fler än vi kunnat drömma om. Solen sken och det var en otrolig stämning. På det avslutande mötet på Götaplatsen deltog säkert upp mot 20 000 personer. Allt gick mycket lugnt och värdigt till och det var det politiska budskapet som stod i förgrunden.

Magert resultat på EU-toppmötet

EU-toppmötet blev däremot i stort sett ett fiasko. De prioriterade ”E:na” Environment (miljö), Enlargement (utvidgning) och Employment (sysselsättning) under det svenska ordförandeskapet blev knappast några framgångar. Det fjärde och mindre kända E:t, ESDP (europeisk säkerhets- och försvarspolitik) misslyckades också, då man inte förmådde klara ut relationerna mellan EU och Nato.

Toppmötet hade forskansats sig på Svenska Mässan med en järnring av poliser runt om hela mässområdet, som var avskuret från resten av stan. Det krävdes passerkort för alla inklusive boende att komma in på området och näringsidkare tvingades ha stängt under den aktuella veckan. Toppmötet manifesterade den klyfta som finns mellan EU-etablissemangen och medborgarna. Det bidrog säkert till den frustration, som många ungdomar känner inför beslutsfattare och som mynnade ut i kravaller under toppmötet.

Göteborg en belägrad stad

Göteborg var under toppmötesdagarna en belägrad stad. Redan på fredag förm förstördes Avenyn med krossade skyltfönster och bränder. Den största mobiliseringen av svensk polis någonsin ägde rum. Containrar användes som barrikader. Vid fredagens demonstration var Avenyn belamrad med containrar och gav ett mycket bisarrt intryck.



Samtidigt med den fina demonstrationen på fredag kväll pågick kravaller i Vasaparken, som slutade med att polisen sköt skarpt och skottskadade flera personer. Dessa händelser tillsammans med polisingreppen på Hvitfeldska och Schillerska Gymnasierna har med rätta upprört många svenskar.

Dialog utan dialog

Göteborgs stad med Göran Johansson i spetsen hade ambitionen att visa på den samarbetsanda som finns i Göteborg. Man ville att toppmötet skulle ge en positiv bild av staden. I det syftet genomfördes från april möten varje måndag (flera gånger under toppmötesveckan) för att skapa ett samarbetsklimat mellan demonstrationsansvariga och kommunens representanter och därmed förhindra kravaller och våld. Redan efter kravallerna i Nice talade kommunledningen om att det i Göteborg skulle byggas upp en dialog, som skulle kunna fungera som modell i dessa sammanhang. Problemet var att de som förberedde sig på våld inte fanns med i denna dialog.

Den s k dialogen med regeringen kunde knappast betecknas som dialog eftersom Göran Persson och hans ministrar inte svarade på våra frågor. Om man verkligen vill ha dialog så kan man inte bete sig som om det vore en traditionell politisk debatt.

Bra samarbete med polisen

Nätverket hade ett mycket gott samarbete med den polisgrupp på sex personer, som fungerade som sambandsgrupp mellan demonstrationsansvariga och polisen. De avtal och överenskommelser som nätverket ingick med polisen uppfylldes till fullo från båda sidor. Bl a var vi överens om att nätverkets demonstrationsvakter i första hand skulle klara ut de problem som uppstod. Om de inte klarade av uppgiften skulle polisen bistå. Detta fungerade mycket bra. Vid de få tillfällen som konflikter uppstod kunde de klaras ut av nätverkets vakter.

Demonstrationen bevisade att det trots exceptionella omständigheter, gick att genomföra en stor och fredlig demonstration, så gott som helt utan polisiära insatser, p g a god organisation och ansvarstagande från nätverkets sida.

Det fanns dock ett irritationsmoment i början i förhållande till polisen, då tillstånden för demonstrationen och informationsstugan på Kungssportsplatsen, trots flera påstötningar dröjde ända till den 10 april respektive 10 maj. Det försvarade vår planering med bl a framtagande av affischer och flygblad med information om platser och tidpunkter.



Massmedialt lågvattenmärke

Vad vi inte är nöjda med är att massmedia praktiskt taget undvek att rapportera från vår stora demonstration och koncentrerade sig i stället på kravallerna och skadegörelsen, som ägde rum i Göteborg. Det var inte bara stenkastning och polisvåld som ägde rum i Göteborg 15-16 juni. Men allt annat förtegs.

I debatten efteråt har flera stora dagstidningar dessutom försökt hävda att vår demonstration mynnade ut i våldsamheterna i Vasaparken. Trots påpekanden och begäran om rättelser har detta inte skett. T ex publicerade Dagens Nyheter den 6 oktober 2001 en "Faktaruta" med följande text om fredagen den 15 juni " 20.40 Nya sammandrabbningar mellan polis och aktivister på Götaplatsten där Nej till EU demonstrationen just avslutats."

I Göteborgs-Postens bilaga "Två dagar" den 15 september skildrades "Dagarna som skakade Göteborg" timme för timme (27 sidor). Men inte ett ord om den största EU-demonstrationen och att den genomfördes helt fredligt utan maskerade demonstranter. Dock valde GP att illustrera bråken med en bild från vår demonstration, och gav därigenom intrycket av att det var från denna som bråken utgick. Detta var ett sätt att vilseleda läsarna och utmåla EU-motståndare som våldsverkare.

Det finns många fler exempel. Nätverket har inte lyckats få ut tillräcklig information om vårt budskap. Inte heller om att vi faktiskt inte tillät maskering och att vi lyckades manifesteras den största demonstrationen mot EU någonsin. Det kan bero på vår egen oförmåga men framför allt på att vårt politiska ställningstagande inte är accepterat inom etablissemanget inklusive media.

Lyckade arrangemang

Även om vi inte lyckades nå ut i media så blev intrycket hos dem som deltog i Nätverkets arrangemang att det fungerade mycket väl. Demonstrationen, seminarierna, bilkaravanen, informationscentra, artistgalan, logi på skolor och vandrarhem gick i stort sett som planerat och i många fall långt över vad vi kunnat förvänta oss. Sammantaget kan vi vara mycket nöjda med resultatet av vårt arbete. Samarbetet i nätverket fungerade också mycket väl. Vi tror att dessa erfarenheter är en god grund för framtida samarbete inför nya utmaningar såsom en kommande folkomröstning om EMU.
